

Stanje i potencijal biomase kao obnovljivog izvora energije u zemljama Zapadnog Balkana

REZIME

*N*esigurnost u snabdevanju fosilnim gorivima, kao i potreba za smanjenjem emisije gasova staklene bašte, navela je zemlje Evropske Unije da se okrenu sve većoj primeni obnovljivih izvora energije, kao i da donesu određene pravilnike koje će regulisati odnose na ovom polju. Zemlje Zapadnog Balkana, koje se nalaze u procesu pridruživanja, a u cilju harmonizacije sa regulativom Evropske Unije, usvojile su određene strategije za razvoj energetike, u kojima se značajno ističe upotreba obnovljivih izvora energije.

Kako šumsko i poljoprivredno zemljište zauzimaju značajan deo teritorije svake od zemalja, u radu je prikazano stanje i potencijal biomase, kao jednog od najznačajnijih obnovljivih izvora energije, u zemljama Zapadnog Balkana. Na osnovu raspoloživih podataka, ustanovljeno je da drvni i poljoprivredni ostaci imaju značajni energetske potencijal u svim zemljama Zapadnog Balkana, međutim postoje mnogobrojni problemi koji sprečavaju njihovu veću upotrebu. Rešavanje nekih od ovih problema i u narednom periodu predstavljaće veliki izazov za sve zemlje.

Ključne reči: biomasa, ogревно drvo, poljoprivredni ostaci, obnovljivi izvori energije, Zapadni Balkan

ABSTRACT

*D*ue to uncertainty in the supply from fossil fuels and the need to reduce greenhouse gas emissions, EU have forced to turn more implementation of renewable energy sources and to make specific relations in this field. All Western Balkan countries are in the process of association to EU. In order to harmonize their regulative with EU regulative, Western Balkan countries have adopted certain strategies for energy development that accentuate the significant use of biomass and other forms of renewable energy sources.

Forest land and agricultural land occupy a significant part of the territory of each Western Balkan country. Therefore, the state and potential of biomass as one of the most important renewable energy sources in Western Balkans was presented in this paper. Comparative analysis of biomass as energy use and potential for all Western Balkans countries were performed based on systematized national statistical data. It was established that wood and agricultural residues have significant energy potential in those countries. Nevertheless, there are many problems that make obstacles for their greater use. Solving some of these problems in the future will represent a major challenge for all Western Balkans countries.

Key words: biomass, firewood, agricultural residues, renewable energy, Western Balkans countries

1. UVOD

Rezerve fosilnih goriva su ograničene i koncentrisane u relativno malom broju država, koje se uglavnom nalaze van evropskog kontinenta. Pored toga što su ograničena, fosilna goriva doprinose i podizanju nivoa globalnog zagrevanja, pa je tranzicija ka

održivim izvorima energije neophodna. Evropski energetske sektor se trenutno suočava sa brojnim izazovima, kao što su osiguravanje sigurnosti snabdevanja energijom, stabilizacija i smanjenje emisije gasova staklene bašte, i održavanje konkurentnosti privrede kroz zadržavanje cena energenata na pristupačnom

